

НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЗАХИСТУ ІНВЕСТИЦІЙ, ПРИВАТНОЇ ВЛАСНОСТІ ТА ПІДПРИЄМНИЦТВА (БІЗНЕСУ) В УКРАЇНІ

Невар І. В.

*здобувач кафедри адміністративного,
кримінального права і процесу*

Інституту права ЗВО «Міжнародний університет бізнесу і права»

Нормативно-правове регулювання захисту інвестицій, приватної власності та підприємництва (бізнесу) є важливим елементом життя держави, особливо в умовах воєнного стану, оскільки саме в умовах воєнного стану загострюються проблеми у сфері господарювання, які існували й до того.

Порушення ланцюгів постачання, зниження платоспроможності споживачів та попит на товари та послуги на внутрішньому ринку зумовлюють у підприємців потребу шукати нових ділових партнерів і клієнтів, у тому числі вивчати можливості зарубіжних ринків. Підприємці змушені справлятися з ризиками та наслідками війни, серед яких втрати від знищення активів, ризики, пов'язані з безпекою персоналу, зруйнованою інфраструктурою та кібератаками [1, с. 13].

З метою врегулювання законодавства відповідно до обставин уряд відреагував на потреби бізнес-середовища та 18 березня 2022 року Кабінет Міністрів України схвалив постанову № 314 «Деякі питання забезпечення провадження господарської діяльності в умовах воєнного стану» [2].

Згідно постанови, під час дії воєнного стану право на провадження господарської діяльності суб'єкти господарювання можуть набувати на підставі безоплатного подання до органів ліцензування, органів ліцензування та суб'єктів, що надають публічні (електронні публічні) послуги, декларації про провадження господарської діяльності без отримання дозвільних документів (дозволів, ліцензій або інших результатів надання публічних послуг), крім видів державних послуг. діяльності згідно з переліком, наведеним у додатку 2 Положення (перелік видів господарської діяльності досить великий, але значна частина цих видів пов'язана з використанням радіоактивних речовин/відходів, спеціальним використанням лісових ресурсів, застосуванням та виготовленням зброї різних видів, небезпечними хімічними речовинами/виращуванням окремих сортів рослин та будівництвом) [2].

Згідно ч.1 ст. 417 Господарського кодексу України «... у період дії воєнного стану, введеного на території України або на окремих територіях, правовий режим підприємницької діяльності визначається на підставі закону про оборону України, інших законодавчих актів щодо забезпечення обороноздатності держави та законодавства про режим воєнного стану, не охоплює в повному обсязі регулювання підприємницької діяльності таких складових особливого періоду, як час мобілізації (крім цільового), воєнного часу, частково в період відбудови після закінчення бойових дій» [3].

У спеціальній літературі визначається, що особливий економічний режим характеризується такими особливостями: 1) запроваджується для досягнення особливої мети – забезпечення захисту суверенітету, територіальної цілісності та недоторканності України, утвердження та забезпечення прав і свобод людини; 2) здійснюється в умовах особливого періоду – під час мобілізації (крім цільової), у період дії воєнного стану та/або воєнного часу та частково у період відбудови після завершення бойових дій; 3) здійснюється реалізація спеціальних норм права, на відміну від загальних норм, оскільки дії загальних норм права недостатньо для досягнення мети запровадження особливого правового режиму [4].

Сучасні умови захисту інвестицій, приватної власності та підприємництва (бізнесу) в Україні свідчать про те, що для подолання негативних явищ сьогодення підприємець повинен налагодити співпрацю з іншими суб'єктами господарювання. Нормативно-правове регулювання цієї сфери дозволяє зацікавленим особам об'єднувати свої зусилля як шляхом укладення відповідних договорів, так і шляхом інтеграції в певні господарські структури зі створенням юридичної особи або без нього.

Література:

1. Експрес-оцінка впливу війни на мікро-, малі та середні підприємства в Україні. Аналітичний звіт. Київ: Програма розвитку ООН в Україні, 2022. 77 с.

2. Деякі питання забезпечення провадження підприємницької діяльності в умовах воєнного стану: Постанова Кабінету Міністрів України від 18.03.2022 року № 314. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/314-2022-%D0%BF#Text>

3. Господарський кодекс України : Закон України від 16 січня 2003 року № 436-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>

4. Панькова Л.О. , Гуцалюк О.В. Підприємницька діяльність в Україні в умовах воєнного стану URL: http://www.lsej.org.ua/6_2023/49.pdf